

Bureauonderzoek en
Inventariserend Veldonderzoek (IVO)

Lopikerweg 58-01
Schoonhoven
(gem. Schoonhoven)

Opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen

Hazenberg AMZ Publicaties 2011 – 13

a Middelstegracht 89r 2312 TT Leiden
t 071-512 62 16
w www.hazenbergarcheologie.nl
■ KVK Rijnland 28088724 - BTW-nr. 8122.36.129.B.01

Colofon

Hazenberg AMZ Publicaties 2011-13

Titel: Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (IVO)
Lopikerweg 58-01 Schoonhoven (gem. Schoonhoven)

Hazenberg Archeologie projectnummer: 6020

Opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen

Auteur(s): F. Hogenboom en R.A. Houkes

Versie: 1-1

Autorisatie: T. Hazenberg

Datum: 27-10-2011

ISSN: 1872-4736

Hazenberg Archeologie Leiden bv
Middelstegracht 89r
2312 TT LEIDEN

☎ 071-512 62 16

☎ 071-521 24 37

🌐 www.hazenbergarcheologie.nl

© 2011 Hazenberg Archeologie Leiden bv

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hazenberg Archeologie Leiden bv.

Contactgegevens Hazenberg Archeologie

<i>Contactpersoon:</i>	R.A. Houkes
<i>Telefoon:</i>	071-512 62 16
<i>Mobiel:</i>	06-23 54 25 45
<i>E-mail:</i>	r.houkes@hazenbergarcheologie.nl
<i>Postadres:</i>	Middelstegracht 89r, 2312 TT Leiden

Contactgegevens opdrachtgever

<i>Organisatie:</i>	Verstoep Bouwkundigen Postbus 48 2870 AA Schoonhoven
<i>Contactpersoon:</i>	Dhr. Jaco de Jong
<i>Telefoon:</i>	0182-32 01 11
<i>Mobiel:</i>	
<i>E-mail:</i>	j.dejong@verstoep.nl

PERIODEN

Paleolithicum

tot 300000 C14

van 300000 tot 35000 C14

van 35000 tot 8800 v. Chr.

VROEG

MIDDEN

LAAT

Mesolithicum

van 8800 tot 7100 v. Chr.

van 7100 tot 6450 v. Chr.

van 6450 tot 5300 v. Chr.

VROEG

MIDDEN

LAAT

Neolithicum

van 5300 tot 4200 v. Chr.

van 4200 tot 2850 v. Chr.

van 2850 tot 2000 v. Chr.

VROEG

MIDDEN

LAAT

Bronstijd

van 2000 tot 1800 v. Chr.

van 1800 tot 1100 v. Chr.

van 1100 tot 800 v. Chr.

VROEG

MIDDEN

LAAT

IJzertijd

van 800 tot 500 v. Chr.

van 500 tot 250 v. Chr.

van 250 tot 19 v. Chr.

VROEG

MIDDEN

LAAT

Romeinse Tijd

van 19 tot 70 n. Chr.

van 70 tot 270 n. Chr.

van 270 tot 450 n. Chr.

VROEG

MIDDEN

LAAT

Middeleeuwen

van 450 tot 1050 n. Chr.

van 1050 tot 1250 n. Chr.

van 1250 tot 1500 n. Chr.

VROEG

VOL

LAAT

Nieuwe Tijd

van 1500 n. Chr. tot heden

INHOUDSOPGAVE

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	5
SAMENVATTING.....	6
1. INLEIDING.....	7
1.1 Plangebied.....	7
1.2 Onderzoeksdoel.....	8
1.3 Onderzoeksopzet.....	8
1.4 Huidig grondgebruik en verwachte bodemingrepen.....	8
2. BUREAUONDERZOEK	10
2.1 Methode	10
2.2 Resultaten	10
3. VELDONDERZOEK	17
3.1 Methode	17
3.2 Resultaten	18
4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	19
4.1 Conclusie.....	19
4.2 Aanbevelingen.....	19
4.3 Beoordeling	19
BRONNEN.....	20
BIJLAGEN	22

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Provincie	Zuid-Holland
Gemeente	Schoonhoven
Plaats	Schoonhoven
Postadres	Lopikerweg 58-01
Toponiem	Lopikerweg 58-01
Kaartblad	38B
Coördinaten	118659/ 440445 118679/ 440455 118716/ 440392 118695/ 440381
Kadastraal nr.	Gemeente Schoonhoven Sectie G, nr. 60
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 1400 m ²
Hoogte maaiveld	Ca. 0,6 m –NAP
Grondwatertrap	III
Opdrachtgever	Verstoep Bouwkundigen
Uitvoerder	Hazenberg Archeologie
Bevoegd gezag	Gemeente Schoonhoven
Deskundige namens bevoegd gezag	D. Stiller (Milieudienst Midden-Holland).
Huidig grondgebruik	Braakliggend, grasland, deels bebouwd
Historisch grondgebruik	Tuin, akkerland
Geplande bestemming	Nieuwbouw
Onderzoeksaanmelding (CIS-code)	48.533
Datum onderzoeksaanmelding	20-09-2011

SAMENVATTING

Verstoep Bouwkundigen is van plan om een nieuwbouwproject te realiseren aan de Lopikerweg 58-01 te Schoonhoven. In het plangebied worden twee panden gerealiseerd en één pand zal worden gesloopt. De oppervlakte van het plangebied is circa 300 m².

Bij deze plannen zijn bodemingrepen voorzien, waardoor mogelijk aanwezige archeologische waarden aangetast worden. Hazenberg Archeologie is gevraagd het bureauonderzoek en aansluitend een Inventariserend Veldonderzoek uit te voeren. Uit het bureauonderzoek bleek dat in het plangebied mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn uit de periode Romeinse tijd – nieuwe tijd. Daarom is aansluitend een verkennend Inventariserend Veldonderzoek door middel van boringen uitgevoerd. Hierbij zijn vijf boringen gezet met een gutsboor tot een diepte van minimaal 2 en maximaal 3 m beneden maaiveld.

De op basis van het bureauonderzoek verwachte archeologische waarden zijn bij het verkennend- en karterend booronderzoek niet aangetroffen. Door de voorgenomen bodemingrepen worden dan ook geen archeologische waarden bedreigd.

Op basis hiervan acht Hazenberg Archeologie nader archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

De beslissing of nader archeologisch onderzoek wordt verlangd, wordt echter genomen door de daartoe bevoegde overheid. Geadviseerd wordt daarom om over bovenstaande conclusies en advies contact op te nemen met de gemeente Schoonhoven.

Het is niet geheel uit te sluiten dat bij de werkzaamheden alsnog archeologische vondsten gedaan worden. Indien deze worden aangetroffen, is men op basis van artikel 53 van de Monumentenwet verplicht deze zo snel mogelijk te melden bij het bevoegd gezag, de gemeente Schoonhoven.

Beoordeling

Een exemplaar van dit document dient verzonden te worden naar het bevoegd gezag ter beoordeling. Dit advies is alleen van toepassing op de voorgenomen bodemingreep. Bij wijziging van de bodemingreep (grotere omvang of diepte) is dit advies niet geldig.

1. INLEIDING

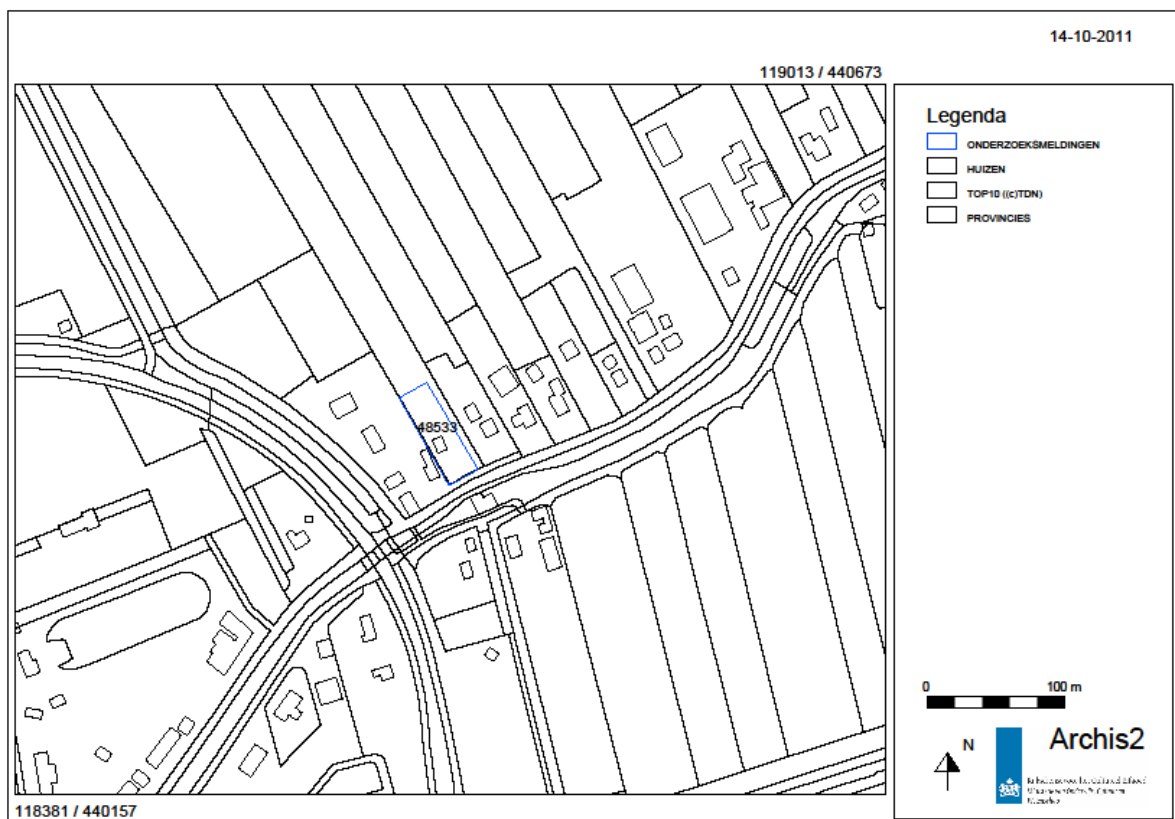
Verstoep Bouwkundigen is van plan om een nieuwbouwproject te realiseren aan de Lopikerweg 58-01 te Schoonhoven. In het plangebied wordt een nieuwe woning gerealiseerd. Het reeds op het terrein aanwezige pand zal worden gesloopt. De te verstoren oppervlakte van het plangebied is circa 300 m².

Bij deze plannen zijn bodemingrepen voorzien, waardoor mogelijk aanwezige archeologische waarden aangetast worden. De verstoringsdiepte ten behoeve van de fundering is maximaal 1,5 meter beneden maaiveld. In het kader van een omgevingsvergunningaanvraag heeft het bevoegd gezag, de gemeente Schoonhoven, besloten dat archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd.

Verstoep Bouwkundigen heeft Hazenberg Archeologie gevraagd het bureauonderzoek en aansluitend een Inventariserend Veldonderzoek uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek hebben geleid tot een advies. Het bevoegd gezag, de gemeente Schoonhoven, toetst dit onderzoek en neemt een besluit over eventueel vervolgonderzoek.

1.1 Plangebied

Het plangebied betreft Lopikerweg 58-01 (afbeelding 1). Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van ca. 1400 m². Er worden twee woningen gerealiseerd. De totale te verstoren oppervlakte, het plangebied, is circa 300 m² groot.

Afb. 1: Locatie van het plangebied. (Ook als bijlage 1: Bron: Archis 2)

1.2 Onderzoeksdoel

Doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie over bekende en/of te verwachten archeologische waarden. Dit gebeurt aan de hand van bestaande bronnen en omvat de aan- of afwezigheid, het karakter en de omvang, de datering, gaafheid en conservering en de relatieve kwaliteit van de archeologische waarden, en aardwetenschappelijke gegevens.

Het resultaat van het bureauonderzoek is een gespecificeerde archeologische verwachting voor het gebied, waarin uitgesproken wordt of archeologische waarden in het gebied verwacht worden, waar deze zich bevinden en welke waarden het betreft. Tevens worden de mogelijke gevolgen van de voorgenomen bodemversturende werkzaamheden geïnventariseerd. Op basis van deze gespecificeerde archeologische verwachting stelt Hazenberg Archeologie een aanbeveling op.

1.3 Onderzoeksopzet

Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek bestaat uit het inventariseren van bestaande relevante archeologische en aardkundige informatie binnen het plangebied. Het bureauonderzoek is opgezet conform de richtlijnen in het protocol bureauonderzoek (protocolnummer 4002) van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) versie 3.2.

Het bureauonderzoek beoogt de volgende onderzoeksvragen te beantwoorden:

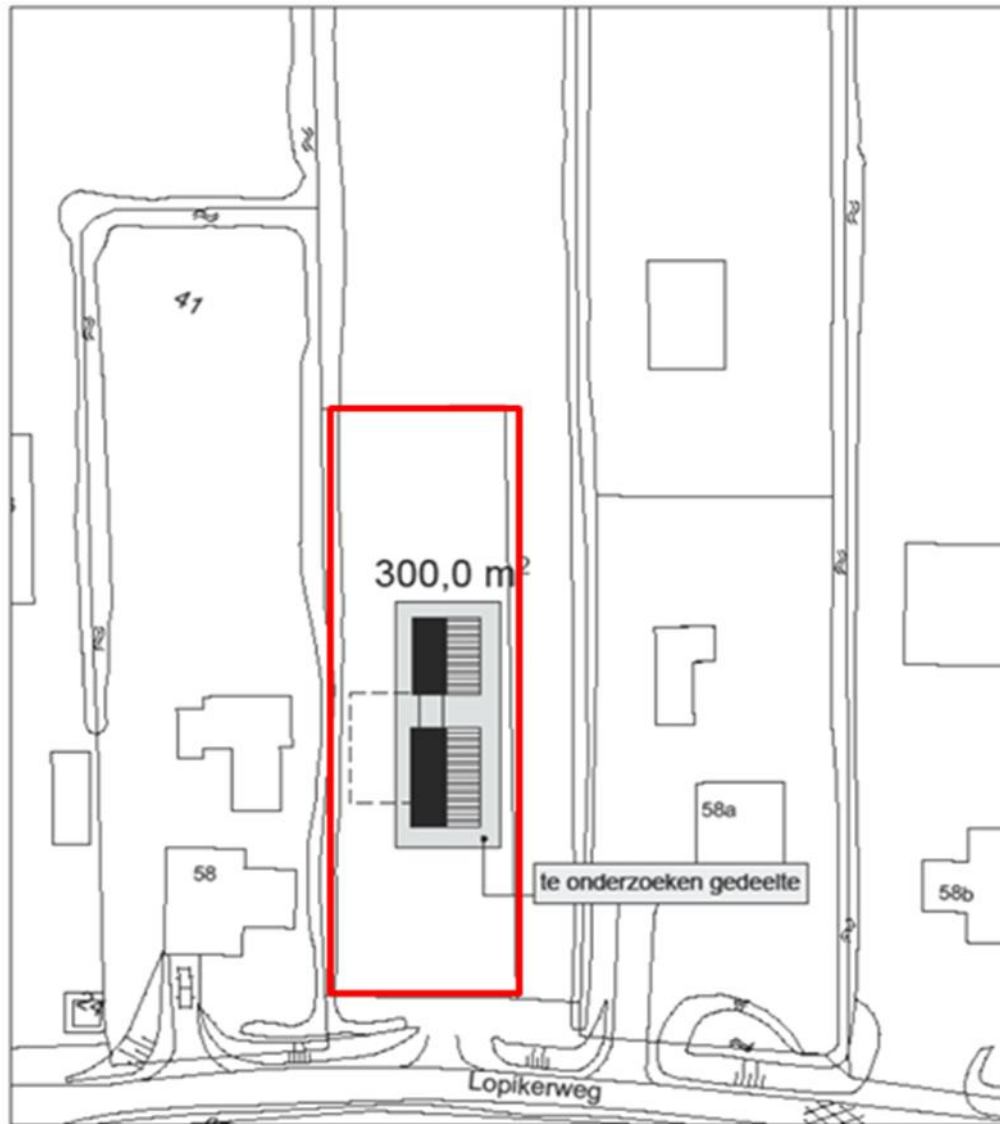
- Zijn er binnen de grenzen van het onderzoeksgebied bekende archeologische resten bekend? Zo ja, is bekend wat de aard, omvang, ligging, datering van deze resten is?
- Worden binnen de grenzen van het onderzoeksgebied archeologische resten verwacht? Zo ja, wat is de omvang, ligging, aard en datering van deze verwachte resten?
- In hoeverre hebben (sub)recente ingrepen binnen de plangebieden eventueel aanwezige archeologische waarden aangetast?
- Is vervolgonderzoek noodzakelijk om de eventueel aanwezige resten op te sporen of om de waarde ervan te bepalen?
- Welke archeologische waarden bevinden zich in de directe omgeving, doch buiten de grenzen van het onderzoeksgebied (straal van circa 500 meter)?

Het rapport besluit met een gespecificeerde archeologische verwachting en een daaruit voortvloeiend selectieadvies. Dit advies wordt voorgelegd aan het bevoegd gezag. Dat neemt het uiteindelijke besluit of en zo ja welke vervolgstappen de initiatiefnemer moet nemen met betrekking tot de archeologische monumentenzorg.

1.4 Huidig grondgebruik en verwachte bodemingrepen

Binnen het plangebied staat een schuur, de omliggende grond is in gebruik als grasland. De bestaande bebouwing zal worden gesloopt ten behoeve van de realisatie van een woning (zie bijlage 1 voor de nieuwe situatie). De totale te verstoren oppervlakte bedraagt ca. 300 m². De funderingen hebben een diepte van maximaal 1,5 meter beneden huidig maaiveld en zullen niet worden onderheid.

Afb. 2: Toekomstige inrichting van het plangebied. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een rood kader.
(Bron: Verstoep Bouwkundigen)

2. BUREAUONDERZOEK

2.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van de KNA, versie 3.2. De werkzaamheden bestonden uit het verzamelen en interpreteren van aardwetenschappelijke informatie (uit geologische, geomorfologische en bodemkundige kaarten en bronnen), archeologische informatie, en het bestuderen van historische en historisch-geografische bronnen (historische en topografische kaarten). Daarnaast is aanvullend relevante informatie verzameld over de plannen en het plangebied.

De volgende bronnen zijn geraadpleegd:

- Indicatieve Kaart Archeologische Waarden IKAW (via Archis II)
- Archeologische Monumentenkaart AMK (via Archis II)
- Landelijke archeologische database Archis II
- Historische kaarten (via watwaswaar.nl)
- Cultuurhistorische Hoofdstructuur provincie Zuid-Holland
- Gemeentelijke waarden- en verwachtingenkaart (in concept)
- Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie (KICH)
- Bodemkaart 1:50.000 (de Mulder et al 2003)
- Geomorfologische kaart 1:50.000 (DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst)
- Luchtfoto's onderzoeksgebied
- Topografische kaart 1:25.000
- Relevante publicaties en literatuur

2.2 Resultaten

Geologie en landschap

De gemeente Schoonhoven ligt in het rivierengebied, in het uiterste zuidoosten van de Krimpenerwaard. De Krimpenerwaard is gelegen in de driehoek tussen de rivieren de Lek, Hollandse IJssel en Vlist.

Vanaf de voorlaatste ijstijd, het Saalien (ongeveer 240.000 jaar geleden), werden door de Rijn hier zanden en grinden afgezet die behoren tot de Formatie van Urk. Na het Saalien, in het (laat)weichselien, verbeterde geleidelijk het klimaat. Vanaf deze periode tot in het vroegholoceen (circa 10.000 v.Chr.) werd vanuit een vlechtend rivierensysteem een pakket klei met inschakeling van grove zandkorrels afgezet door de met smeltwater toegenomen rivieren. Dit pakket pleistocene riviersedimenten staat bekend als de Formatie van Kreftenheye. Waarschijnlijk bevindt zich ter hoogte van het plangebied een pleistocene terrasvlakte in de ondergrond. Deze bevindt zich op een gemiddelde diepte van 10 meter onder het huidige bodemoppervlak. Door verstuvingen ontstonden plaatselijk hoge rivierduinen op de terrasvlakte. Binnen de grenzen van het plangebied wordt geen rivierduin verwacht. Circa 500 m ten noordoosten van het plangebied ligt een rivierduin waarvan de top aan het oppervlak ligt. Vaak wordt de oudste bewoning in het rivierengebied op deze plekken aangetroffen. In het Schoonhovense landschap bevindt zich één rivierduin, in de polder Noord-Zevender, ten noordoosten van het plangebied.

In het holoceen stijgt de temperatuur. Ook de zeespiegel stijgt als gevolg van het smeltende landijs. De kustlijn, die eerst ver van de huidige kust lag, schuift steeds verder naar het oosten op. Rond circa 4500 v.Chr. neemt het tempo van de zeespiegelstijging af en komt de kustlijn tot stilstand, enkele kilometers ten oosten van de huidige kustlijn. Daarna bouwt de kust weer iets uit naar het westen. Langs de kust ontstaan strandwallen met lage duinen die de Hollands-Utrechtse laagvlakte scheiden van de Noordzee. Hierdoor neemt in het vertakte stelsel van meanderende riviergeulen – de voorlopers van onder meer de huidige rivieren die het Schoonhovense landschap nu kenmerken – de stroomsnelheid af. De waterafvoer van de rivieren stagneert daardoor. Hierdoor komen ook regelmatig overstromingen en oeverwaldoorbraken voor. Als gevolg daarvan worden in de Krimpenerwaard omstreeks 6000-3500 v.Chr. sedimenten afgezet in de komgebieden, langs de oevers en in de beddingen van de rivieren. Deze afzettingen behoren tot de Formatie van Echteld. Als gevolg van oeverwaldoorbraken vinden periodiek stroomgordelverleggingen (avulsies) plaats. In de ondergrond bevinden zich dan ook verschillende fossiele stroomgordels, zoals de stroomgordel van Schoonhoven en

Cabauw die beide behoren tot het Bessschop-systeem, en de stroomgordel van Bergambacht en Lopik.¹ Dicht bij de geulen werd zand en zandige klei afgezet, verder van de geulen voornamelijk (venige) klei. Door verschillen in klink tussen zand en klei liggen de oeverafzettingen van de geulen hoger dan de verder gelegen komafzettingen. Fossiele stroomgordels liggen daardoor als ruggen in het landschap. Deze “stroomruggen”, die zich op ongeveer een diepte van 4 tot 5 meter onder het huidige maaiveld bevinden, liggen als gevolg van differentiële klink als een hoger gelegen zand- of kleirug in het veengebied. Een van deze gordels, de Cabauw stroomgordel, bevindt zich direct ten noorden van het plangebied. Naar verwachting heeft deze stroomgordel binnen het plangebied komklei afgezet. Er is echter een kleine kans dat deze afzettingen zich ook binnen het plangebied bevinden.

Door de vernatting van het milieu kan in de komgebieden – het natte gebied tussen twee stroomgordels in – op uitgebreide schaal veengroei plaatsvinden. Dit leidt tot de vorming van een veenlaag: het zogenoemde Hollandveen. Het Hollandveen wordt gerekend tot de Formatie van Nieuwkoop. In de Krimpenerwaard werd veen gevormd, tussen circa 3000 en circa 500 jaar v.Chr. Veen is opgebouwd uit resten van ter plaatse afgestorven planten. Onder water wordt door zuurstofgebrek de biologische afbraak geremd. Doordat meer organisch materiaal ontstaat dan wordt afgebroken kan zich een dik veenpakket vormen. Dit proces leidt niet tot een uniform moeras. Er ontstaat een landschap gekenmerkt door veenstroompjes, meren, rietvelden, hoogveenbulten en broekbossen.² De rivierduinen raken langzaam overgroeid en verdwijnen onder het veen. Waarschijnlijk heeft zich in het plangebied een veenpakket ontwikkeld. Op het moment dat dit veen goed wordt ontwaterd, bijvoorbeeld door een veenrivier, is er een kans aanwezig dat het veen binnen het plangebied droog genoeg was om op te wonen. De Lopikerwetering, direct ten zuiden van het plangebied, is ontstaan als een veenriviertje, de Lobeke.

Door de veenstroompjes, die uitmonden in de rivieren, wordt het natte gebied ontwaterd. Het veenriviertje de Lobeke heeft vermoedelijk vanaf het ontstaan van de Lek zoet water uit het achterliggende veengebied naar de Lek afgevoerd. Ter hoogte van Schoonhoven mondde de Lobeke uit in de Lek. De Lek is circa 200 v.Chr. ontstaan als gevolg van een oeverwaldoorbraak van de Oude Rijn. Vanaf het begin van de jaartelling vormt de Lek een actieve rivier. Na het jaar 100 zet de Lek langs zijn oevers brede stroken klei af bij Schoonhoven. Deze stroken hebben een gemiddelde dikte van ruim één meter (behorend tot de Formatie van Echteld). Door de open verbinding van de Lek met de Noordzee was er sprake van getijdenwerking en -stromingen. Langs de Lobeke is een kleine oeverwal gevormd.³ De klei waaruit deze is gevormd is afkomstig uit de Lek en kan dus alleen als gevolg van getijdewerking in de Lek zijn afgezet.

De Lobeke bleef actief tot in de vroege middeleeuwen. Op de kleiige oevers van de Lobeke heeft in historische tijden zeker bewoning plaatsgevonden. Bij ontginningen in de middeleeuwen is het riviertje enige tijd Zevender genoemd, naar het meer naar het oosten gelegen buurtschap Zevender en/of het bij de monding van de Lobeke gelegen kasteel Zevender. Later verandert de naam nog in Lopikerkanaal en pas in recente tijden in Lopikerwetering. Op grond van de datering van het ontstaan van de Lek en de Lobeke kunnen in de kleioevers bewoningssporen verwacht worden vanaf de Romeinse tijd tot heden.

Geomorfologie

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is te zien dat het plangebied hoger ligt (circa 1 meter –NAP) ten opzichte van de omgeving, het lager gelegen komgebied. Het plangebied is vermoedelijk gelegen op de oeverwal van de Lobeke, het noordelijk deel lijkt een komgebied. Uit de geomorfologische kaart van het plangebied blijkt dit inderdaad het geval. Vrijwel het gehele plangebied heeft de geomorfologische code 3K26, een rivierinversierug (afbeelding 3). Deze inversierug is ontstaan doordat de oeverafzettingen van de Lobeke, die bestaan uit zandige klei, minder inklinken dan de verder van het veenriviertje gelegen slappe klei- en veenafzettingen. Mogelijk is de bodem daarnaast nog opgehoogd, waardoor het verschil met het komgebied nog duidelijker is.

Bodem

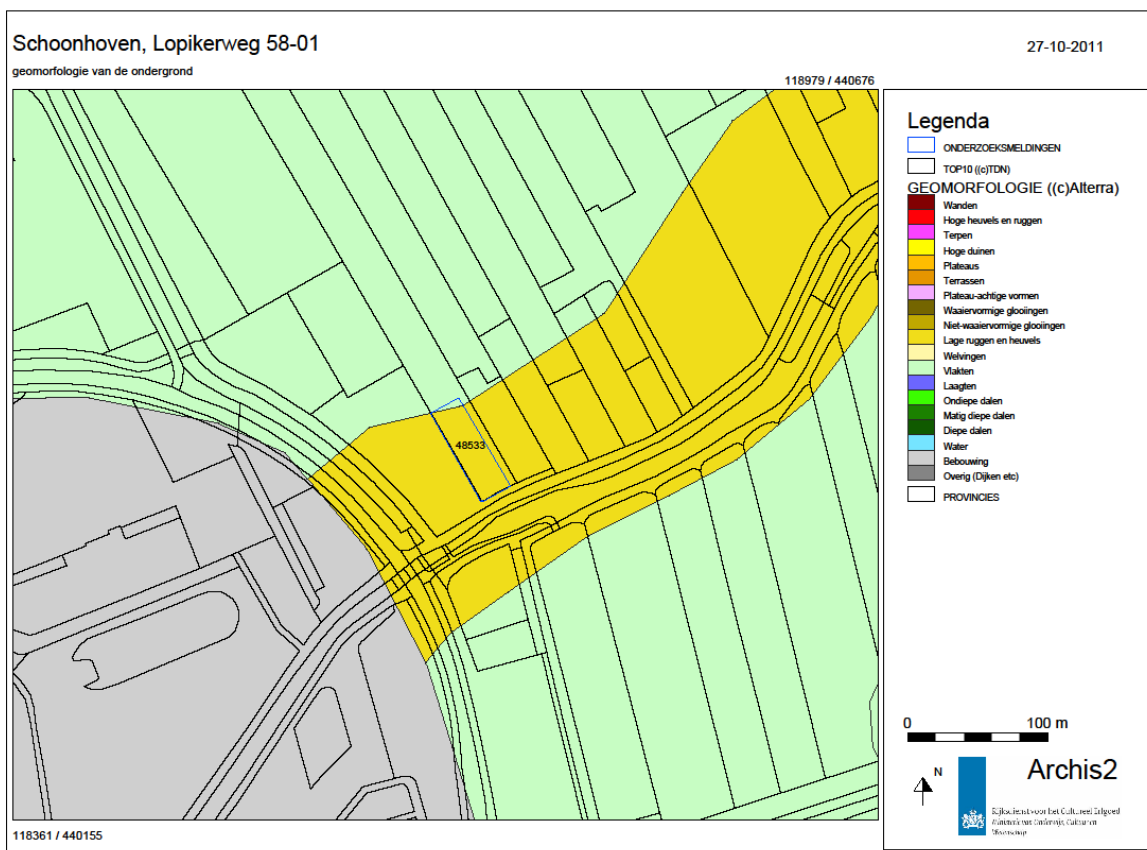
Op de bodemkaart staat aangegeven dat binnen het plangebied kalkloze drechtvaaggronden (Rv01C) voorkomen.⁴ Dit zijn rivierkleigronden met een veenondergrond die begint tussen 40 en 80 cm beneden maaiveld. Dit is in overeenstemming met de geomorfologie van het plangebied.

¹ Berendsen & Stouthamer 2001.

² Ettema 2005, 244.

³ Dasselaar & De Koning 2007, 7.

⁴ De Mulder et al 2003.

Afb. 3: Het plangebied (blauw kader) op de geomorfologische kaart. (Bron: Archis 2)

Verstoringsen

In het plangebied zijn geen verstoringen bekend.⁵

Historische ontwikkeling

De oudste bewoning van Schoonhoven gaat terug tot in de prehistorie. In de polder Bonrepas zijn op een donk archeologische resten gevonden die dateren uit het mesolithicum of neolithicum.⁶ Archis maakt geen melding om wat voor vondsten of sporen het gaat.

Een beter beeld bestaat van de periode vanaf de late 10de en het begin van de 11de eeuw. In deze periode wordt het Schoonhovense klei-op-veengebied systematisch ontgonnen en neemt de bewoning toe. Tijdens de ontginning van het gebied in de middeleeuwen werden vaak de stroomruggen gebruikt als ontginningsbasis, vanwaar lager gelegen en natte veengebieden ontwaterd werden door rechte sloten en kavels, de zogenaamde cope-ontginningen. De ontginning van de veenstromen Zevender en de Vlist volgde in de 12de en 13de eeuw. In een derde ontginningsfase, in de 13de en 14de eeuw, worden de restgebieden ontgonnen.

Schoonhoven is ontstaan aan de monding van de Zevender, een veenriviertje dat vanuit de Lopikerwaard naar de Lek stroomde. De loop ervan is nog zichtbaar in de huidige Lange Weistraat. De naam Schoonhoven is waarschijnlijk afgeleid van de (ontginnings)hoeven die langs de Zevender lagen. De oudste bewoning binnen de stad is gesitueerd langs de Zevender, in de nabijheid van het kasteel dat rond circa 1220 gebouwd werd.⁷

De stad Schoonhoven ontstaat waarschijnlijk in de 13de eeuw. De waarschijnlijke stichter van het kasteel aan de Zevender, de Heer van de Lede, helpt in de 13de eeuw de ontwikkeling van de stad in gang te zetten door een haven te laten graven die uitkomt in de Lek. Deze haven wordt vervolgens door de (gegraven) Botersloot

⁵ www.bodemloket.nl

⁶ Waarneming 402876.

⁷ Visser 1964, 54-55.

verbonden met de Vlist. Aan het eind van de 13de en begin van de 14de eeuw zal de bewoning zich in de richting van de Lek hebben uitgebreid.⁸ De stad wordt in het jaar 1354 ommuurd.

Historisch kaartmateriaal⁹

Vanaf de 12de/13de eeuw is de polder Noord-Zevender ontgonnen. Vanaf dat moment kunnen ontginningsboerderijen aanwezig zijn langs de Zevender. Op de historische kaart Van Leupenius uit 1696 is te zien dat her en der langs de Zevender wat huizen staan, maar in het plangebied en de directe omgeving daarvan is geen bebouwing aanwezig (afbeelding 4). Op de locatie van het plangebied is geen bebouwing waar te nemen. Ook op het kadastrale minuutplan 1811-1832 en de topografische kaart uit 1900 is te zien dat op de locatie van het plangebied waarschijnlijk geen historische bebouwing heeft gestaan (afbeelding 5). Er dient echter rekening gehouden te worden met het feit dat het projecteren van historische kaarten op hedendaagse kaarten een zekere afwijking oplevert.

Bouwhistorische informatie

Het plangebied is net buiten de historische stad Schoonhoven gelegen aan de Zevender, aan het ontginningslint uit de 2de ontginningsfase (12de en 13de eeuw). Het plangebied ligt buiten de historische kern van Schoonhoven en buiten de laatmiddeleeuwse vesting van Schoonhoven. Het plangebied maakt geen deel uit van een rijks- of gemeentelijk monument. Het plangebied maakt ook geen deel uit van het beschermde stadsgezicht van Schoonhoven. De aanwezige bebouwing bestaat uit een houten schuur die is gefundeerd op stelconplaten.

Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, Cultuurhistorische Hoofdstructuur en Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie

Het plangebied is gelegen in een gebied met een lage trefkans op het voorkomen van archeologische resten volgens de landelijke Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW, bijlage 2) en een middelhoge trefkans op de provinciale Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS, bijlage 3). De Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie levert geen aanvullende informatie.

Gemeentelijke verwachtingenkaart

Op het concept van de gemeentelijke verwachtingenkaart¹⁰ heeft het plangebied een middelhoge verwachting op resten vanaf de periode vanaf de ijzertijd tot en met de nieuwe tijd. Uit het plangebied zelf zijn geen archeologische waarden bekend. In een straal van circa 500 meter rondom het plangebied zijn wel archeologische waarden bekend. Deze worden hieronder kort besproken.

Archeologische monumenten en terreinen van archeologische waarde

Ten oosten van de onderzoekslocatie, op ruim 600 meter, bevindt zich volgens de Archeologische Monumentenkaart (AMK) een monument van hoge archeologische waarde aan de Lopikerweg (MN 6394). Het betreft hier een terrein met de resten van een laatmiddeleeuws kasteel of hofstad. Het terrein heeft een hoge waarde door de kwaliteit en gaafheid van diverse restanten, waaronder een nog aanwezig, zichtbaar grachtenpatroon. Op diverse plaatsen zijn steenresten gevonden. Het grachtenpatroon en de indicatie van een steenhuis duiden op een burcht- met voorburchtterrein.

Archis-waarnemingen en onderzoeksmeldingen

Binnen het plangebied zijn geen archeologische waarnemingen gedaan en er zijn geen onderzoeksmeldingen bekend. Naast het onderzoek van de Archeologische Werkgroep Schoonhoven (AWS) aan het hierboven beschreven AMK-terrein, is in de omgeving van de onderzoekslocatie, binnen een straal van 500 meter, een onderzoek uitgevoerd. Het gaat hier om onderzoek aan het stadspark / Springerpark (OMN22057) uitgevoerd door Archeomedia.¹¹ Bij dit gecombineerde bureau- en booronderzoek zijn de 17de-eeuwse vestingwerken van Schoonhoven aangetroffen, alsook puinlagen uit de kasteelperiode. In de directe nabijheid is namelijk het kasteel aan de Zevender gelegen. Hier is nog recentelijk onderzoek naar gedaan in de vorm van een archeologische begeleiding (OMN 39728). Hierbij is de 14de-/15de-eeuwse kasteelmuur aangetroffen.¹² Ook de waarnemingen die binnen een straal van 500 meter zijn gedaan hangen samen met de resten van dit kasteel

⁸ Visser 1990.

⁹ Het historisch kaartmateriaal is bestudeerd via www.watwaswaar.nl

¹⁰ Hogenboom, Verhoef en Van den Ende in prep.

¹¹ Dasselaar & De Koning 2007.

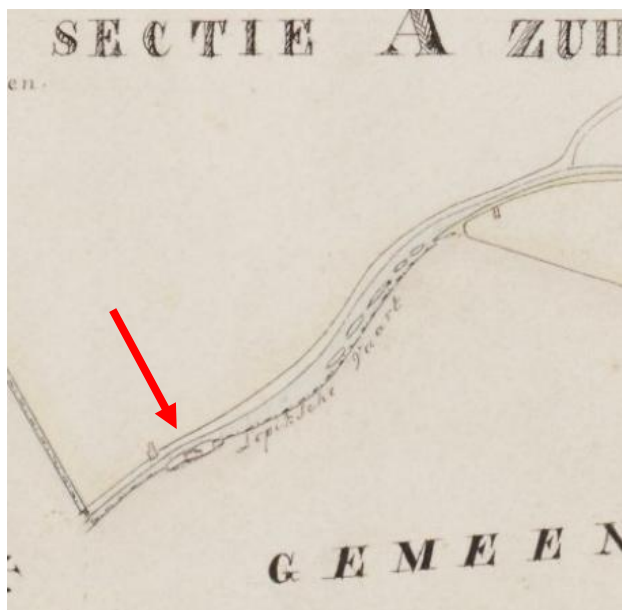
¹² Mondelinge mededeling M. Dasselaar 21-02-2011.

BUREAUONDERZOEK EN INVENTARISEREND VELDONDERZOEK (IVO)
 LOPIKERWEG 58-01 SCHOONHOVEN (GEM. SCHOONHOVEN)

(Archis waarnemingsnummer 32726; AWS waarneming 220, 280, 305). De AWS heeft in de directe nabijheid van het kasteel, en op circa 500 meter van het plangebied, een 15de-/16de-eeuwse muurtoren aangetroffen.

Afb. 4: Uitsnede uit de kaart van Leupenius uit 1696. De kaart is zuidgericht. Het plangebied bevindt zich ongeveer ter plaatse van de rode cirkel. (Bron: www.watwaswaar.nl)

Afb. 5: Links de kadastrale kaart 1811-1832 (www.watwaswaar.nl) en rechts een historische kaart uit circa 1900 (www.kich.nl). De pijl geeft de vermoedelijke ligging van het plangebied aan. De kaarten zijn op het noorden georiënteerd.

In de gemeente Lopik is recentelijk een bureauonderzoek en karterend booronderzoek uitgevoerd ter hoogte van de Cabauwsekade 75 (OMN 45795).¹³ Dit plangebied ligt op geruime afstand (2,5 km) van het plangebied, maar maakt deel uit van hetzelfde ontginningslint en ligt bovendien in de nabijheid van de Lopikerwetering en daarom relevant. In de boringen zijn oeverwalafzettingen aangetroffen. De diepteligging van de top van de oeverafzetting varieert van 190 tot 210 cm beneden maaiveld. Vermoedelijk gaat het daarom niet om oeverwalafzettingen van de Lobeke, die direct aan het oppervlak liggen. Op deze oeverafzetting is een veenlaag aangetroffen, waarin overwegend houtresten zitten. Dit veen wordt geïnterpreteerd als het Hollandveen Laagpakket. De top van het bodemprofiel bestaat uit een pakket vermoedelijk opgebrachte klei, die over het algemeen zandig en humeus is. In alle boringen zijn in het bovenste kleipakket sporen van menselijke activiteit waargenomen in de vorm van sporen grind, puin, baksteen, aardewerk en veenbrokken. Mogelijk is deze laag in het plangebied eveneens aanwezig. Gezien de afstand van het plangebied kan de diepteligging van het pakket echter sterk afwijken van die van de Cabauwsekade 75.

2.3 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op de landelijke Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden heeft het plangebied een lage archeologische verwachting. Dit komt met name doordat de archeologie van de ontginningslandschappen nauwelijks hierin is meegenomen. Verder is de getijdenkreek, de Lopikerwetering, niet gekarteerd. Op de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland en de conceptverwachtingenkaart van de gemeente Schoonhoven wordt aan het plangebied een middelhoge trefkans op het voorkomen van archeologische resten in de ondergrond toegekend.

De vermoedelijke pleistocene terrasvlakte ter hoogte van het plangebied bevindt zich op een diepte van circa 10 meter beneden maaiveld. Mogelijk bevinden zich hier paleolithische en/of mesolithische resten. Vanwege de grote diepteligging van de terrasvlakte is echter weinig bekend over het reliëf en eventueel aanwezige watervoerende restgeulen. Hierdoor zijn verwachtingslocaties niet nader te specificeren. De verwachting op de aanwezigheid van deze prehistorische resten binnen het plangebied is gering. De diepte van de ingreep bedraagt 1,5 meter beneden maaiveld, waardoor eventuele prehistorische resten niet bedreigd zullen worden.

De verwachting voor archeologische resten uit de opvolgende periode neolithicum tot en met de ijzertijd is laag, aangezien het plangebied in deze periode te nat en drassig was voor bewoning. Het plangebied bevond zich in een komgebied, waar afwisselend veen groeide en klei werd afgezet. Vanaf de Romeinse tijd is er sprake van een perimariene getijdenkreek ter plaatse van de huidige Lopikerwetering. Bewoning op de oeverzones van deze kreek zou mogelijk kunnen zijn, de hoger en droger gelegen delen in het landschap waren immers favoriete bewoningslocaties. De kans dat archeologische resten worden aangetroffen die samenhangen met de oeverwallen van de getijdenkreek vanaf de Romeinse tijd tot en met de vroege middeleeuwen is middelhoog. Verder is de kans op verstoring door de huidige bodemingrepen minimaal als de oeverwalafzettingen net als in Lopik op circa 1,9 meter beneden maaiveld liggen.

Het plangebied maakt deel uit van een ontginningslint. Vanaf hier werd in de 12de/13de eeuw de polder Noord-Zevender ontgonnen. Uit bestudering van historisch kaartmateriaal blijkt dat in ieder geval vanaf 1696 bebouwing aanwezig is langs de Lopikerweg. In het plangebied en in de directe omgeving ervan is op historische kaarten echter geen bebouwing aanwezig. Er moet wel rekening worden gehouden met een afwijking wanneer historische kaarten op hedendaagse kaarten geprojecteerd worden. De afwezigheid van bewoning in de 17de eeuw (Leupenius 1696) betekent niet dat in eerdere perioden zeker geen bewoning is geweest. Voor het plangebied geldt daarom een middelhoge verwachting voor resten uit de periode late middeleeuwen en een hoge verwachting voor nederzittingsresten uit de periode nieuwe tijd.

---

¹³ Hagens & Leuversing 2011.

Periode	Verwachtingswaarde	Specifieke verwachting	Ondergrond	Diepte t.o.v. maaiveld
Paleolithicum, mesolithicum	Onbekend	Onbekend	Pleistocene rivierafzettingen	10 m –mv
Neolithicum, bronstijd, ijzertijd	Laag	Off-site structuren	Komafzettingen	10 - 1,9 m –mv
Romeinse tijd, vroege middeleeuwen	Middelhoog	Bewoningssporen	Oeverwalafzettingen	1,9 m –mv
Late middeleeuwen	Middelhoog	Ontginningsas, bewoningssporen	Oeverwalafzettingen	Aan maaiveld
Nieuwe tijd	Hoog	Bewoningssporen	Oeverwalafzettingen	Aan maaiveld

3. VELDONDERZOEK

3.1 Methode

Het Inventariserend Veldonderzoek (IVO) is uitgevoerd aan de hand van een Plan van Aanpak (PvA), dat vooraf opgesteld is ten behoeve van het uit te voeren onderzoek. Het IVO betrof een karterend booronderzoek.

Het IVO is uitgevoerd op basis van de richtlijnen en specificaties in de vigerende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (momenteel KNA versie 3.2). Het onderzoek is uitgevoerd volgens de SIKB boormethode B1,¹⁴ met dien verstande dat het terrein te klein was om een boorgrid van 20 x 25 m (20 boringen/ha) te hanteren. De afstand tussen de raaien bedraagt daarom slechts 15 m en tussen de boringen op de raai 20 m (afbeelding 6, bijlage 4). Deze methode is geschikt voor het opsporen van basisnederzettingen en huisplaatsen met een oppervlakte van 200 tot 1000 m².

De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm (tot ca 100 cm –mv) en vervolgens doorgezet met een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn lithologisch conform NEN5104 beschreven en voor de overige kenmerken volgens het RBB bodembeschrijvingsysteem; de beschrijvingen zijn vervolgens ingevoerd in het programma Deborah en bijgevoegd als bijlage 5. In totaal zijn vijf boringen gezet in en rondom het te verstoren gedeelte van het plangebied. Hiervan zijn er vier tot een diepte van 2 m onder maaiveld. Eén boring is conform de offerte doorgezet tot een diepte van 3 m om inzicht te verkrijgen in de diepere ondergrond (boring 1, zie bijlage 5). Het opgeboorde sediment is geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren en artefacten door middel van snijden/brokkelen met het boormes.

De boorpunten zijn uitgezet en ingemeten aan de hand van de bestaande topografie. De maaiveldhoogten ten opzichte van NAP zijn bepaald aan de hand van het gedetailleerde AHN van de gemeente Schoonhoven (horizontale resolutie 50 cm, verticale resolutie 1 cm).

Afb. 6: Boorpuntenkaart (zie bijlage 4 voor een grotere weergave).

¹⁴ Tol et al. 2006, p. 38

3.2 Resultaten

De resultaten van het veldonderzoek zijn in hoofdlijnen in overeenstemming met de verwachting op basis van het bureauonderzoek. Het gehele onderzoeksgebied kent een in hoofdlijnen goed vergelijkbare bodemopbouw, waarbij echter de dikte van de lagen en de diepte onder maaiveld wel verschilt van boring tot boring.

De profielopbouw bestaat op hoofdlijnen uit de volgende lagen en afzettingen:

Verharding:

In boringen 1 en 2 bestaat de bovenste 15 tot 20 cm uit een opgebrachte laag grind, baksteenpuin en betonresten die zijn aangebracht als wegverharding. Deze laag is overwoekerd geraakt met gras en onkruid. Het pakket is waarschijnlijk zeer recent opgebracht.

Laag 1

Het maaiveld ligt tussen 0,43 m en 0,83 m –NAP. Onder de verharding, in boringen 3, 4 en 5 direct aan het oppervlak, ligt een 20 tot 50 cm dik pakket sterk siltige, zwak tot matig humeuze klei met spikkels puin, maar ook beton, grind en plastic. In het onderste deel ervan neemt het humusgehalte af en zijn roestspikkels zichtbaar. Deze laag is geïnterpreteerd als de bouwvoor. De top van deze laag ligt tussen 0,58 en 0,83 m –NAP, de onderkant tussen 1,03 en 1,37 m –NAP. De top van het pakket ligt in het zuiden ca. 40 cm hoger dan in het noorden maar is in het zuidelijk deel van het terrein ook duidelijk dikker dan in het noorden.

Laag 2

Onder de bouwvoor ligt een pakket sterk siltige, lichtgrijze tot bruingrijze stugge klei. De klei is goed gerijpt, waaruit blijkt dat hij langere tijd boven het grondwater heeft gelegen. Het pakket wordt naar onderen geleidelijk minder siltig en gaat dan geleidelijk over in laag 3. De top van het pakket ligt tussen 1,03 en 1,37 m –NAP, de onderkant ligt tussen 1,63 m –NAP (boring 4) en 2,07 m –NAP (boring 5). In het zuiden van het plangebied is laag 2 ca. 40 cm dikker dan in het noorden. Het pakket is geïnterpreteerd als een oeverwalafzetting behorend bij het riviertje de Zevender, tegenwoordig de Lopikerwetering. In het pakket zijn geen bodems aangetroffen waarin mogelijk archeologische waarden aanwezig zouden kunnen zijn. Het mogelijke niveau uit de Romeinse tijd op ca. 1,9 m onder maaiveld (ca. 2,5 m –NAP) is niet aangetroffen.

Laag 3

Onder laag 2 ligt een pakket van afwisselend venige klei en kleilig veen waarin rietwortels en houtresten zijn aangetroffen. De top van het pakket ligt tussen 1,63 en 2,07 m –NAP en gaat zeer geleidelijk over naar laag 2. De onderkant van het pakket is niet bereikt. Dit pakket is geïnterpreteerd als Hollandveen afgewisseld met komklei. Het pakket is waarschijnlijk afgezet tussen ca. 4500 en 2500 v.Chr. Gedurende deze periode was het plangebied te nat voor bewoning.

Archeologie

In geen van de boringen zijn artefacten of archeologische indicatoren *in situ* aangetroffen. Alleen in de bouwvoor zijn enkele fragmenten puin aangetroffen. Deze zijn vermoedelijk grotendeels afkomstig van de opgebrachte puinverharding in het onderzoeksgebied. Er zijn geen aanwijzingen dat het puin afkomstig is van een gebouw. Op basis van de profielopbouw worden ook geen archeologische resten verwacht tot een diepte van 3,0 m –mv.

4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

Aan de Lopikerweg nr. 58-01 zal de bestaande bouw worden gesloopt en nieuwbouw worden ontwikkeld. De maximale ontgravingsdiepte bedraagt hierbij ca. 1,5 m beneden huidig maaiveld. Hazenberg Archeologie heeft het plangebied onderzocht door middel van een bureauonderzoek, waarbij gekeken is naar de geologische kaarten, de historie van de locatie, historische kaarten en archeologische onderzoeken in de omgeving. Op grond van de resultaten van het bureauonderzoek bleek een vervolgonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek (IVO-verkennend) noodzakelijk.

4.1 Conclusie

Het plangebied maakt deel uit van een ontginningslint van waaruit in de 12de/13de eeuw de polder Noord-Zevender werd ontgonnen. Uit bestudering van historisch kaartmateriaal blijkt dat in de 19de eeuw bebouwing aanwezig is langs de Lopikerweg, maar het plangebied zelf lijkt niet bebouwd te zijn. Ook in eerdere perioden is het plangebied waarschijnlijk onbewoond. Het plangebied bevond zich tot ca. 200 v.Chr. in een komgebied, waar afwisselend veen groeide en klei werd afgezet. Dit landschapstype is niet of nauwelijks geschikt voor bewoning. Vanaf de Romeinse tijd is er sprake van een veenriviertje, de Zevender, ter plaatse van de huidige Lopikerwetering. Door getijdewerking vanuit de Lek is langs de oevers van de Zevender klei afgezet. Bewoning op de oeverzones van deze kreek zou mogelijk kunnen zijn.

De verwachting voor archeologische resten uit de opvolgende periode neolithicum tot en met de ijzertijd is laag, aangezien het plangebied in deze periode te nat en drassig was voor bewoning. De kans dat archeologische resten worden aangetroffen die samenhangen vanaf de Romeinse tijd tot en met de vroege middeleeuwen is middelhoog. De kans op verstoring van archeologische waarde op deze diepte door de huidige bodemingrepen wordt minimaal geacht, aangezien de oeverwalafzettingen op circa 1,9 meter beneden maaiveld (ca. 2,4 m – NAP) verwacht worden. Er geldt een middelhoge verwachting voor resten uit de late middeleeuwen en een hoge verwachting op nederzettingsresten uit de periode nieuwe tijd. Deze resten worden verwacht aan het maaiveld of direct daaronder.

De archeologische verwachting voor resten uit de periode Romeinse tijd – nieuwe tijd kon niet worden bevestigd door het inventariserend verkennend booronderzoek. De oeverwalafzettingen van de Zevender zijn wel aangetroffen maar er zijn geen aanwijzingen voor bewoning op de oeverwal ter plaatse van het plangebied. Afgezien van recent bouwpuin in de bouwvoor zijn geen archeologische indicatoren gevonden.

4.2 Aanbevelingen

De op basis van het bureauonderzoek verwachte archeologische waarden zijn bij het verkennend- en karterend booronderzoek niet aangetroffen. Door de voorgenomen bodemingrepen worden dan ook geen archeologische waarden bedreigd.

Op basis hiervan acht Hazenberg Archeologie nader archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

De beslissing of nader archeologisch onderzoek wordt verlangd, wordt echter genomen door de daartoe bevoegde overheid. Geadviseerd wordt daarom om over bovenstaande conclusies en advies contact op te nemen met de gemeente Schoonhoven.

Het is niet geheel uit te sluiten dat bij de werkzaamheden alsnog archeologische vondsten gedaan worden. Indien deze worden aangetroffen, is men op basis van artikel 53 van de Monumentenwet verplicht deze zo snel mogelijk te melden bij het bevoegd gezag, de gemeente Schoonhoven.

4.3 Beoordeling

Een exemplaar van dit document dient verzonden te worden naar het bevoegd gezag ter beoordeling. Dit advies is alleen van toepassing op de voorgenomen bodemingreep. Bij wijziging van de bodemingreep (grotere omvang of diepte) is dit advies niet geldig.

BRONNEN

Literatuur

Berendsen, H.J.A. & E. Stouthamer, 2001: *Palaeogeographic development of the Rhine-Meuse delta, The Netherlands*, Assen.

Dasselaar, M. van & M. de Koning, 2007: *Renovatie van het Springerpark te Schoonhoven: bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met boringen* (Archeomedia rapport A07-151-I), Capelle a/d IJssel.

DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst, 1994: *Geomorfologische kaart van Nederland, 1:50.000, blad 30 's-Gravenhage*. Wageningen/Haarlem.

Ettema, W., 2005: Boeren op het veen. Een ecologisch-historische benadering (1000-1500), *Holland* 37, 239-258.

Hagens, D. & J.H.F. Leuvers, 2011: Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, karterend booronderzoek, Cabauwsekade 75 te Cabauw (Synthegra rapport S11062), Doetinchem.

Hogenboom, F., A.W. Verhoef en H. van den Ende, in prep.: Toelichting op de Archeologische Waarden- en Verwachtingenkaarten Schoonhoven, Hazenberg Archeologie AMZ Publicaties 2011-4.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff, T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

Stichting voor Bodemkartering 1982: *Bodemkaart van Nederland 1:50.000, blad 30 's-Gravenhage*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Visser J.C., 1964: *Schoonhoven, de ruimtelijke ontwikkeling van een kleine stad in het rivierengebied gedurende de Middeleeuwen*, Assen.

Visser, J.C., 1990: *Historische Encyclopedie Krimpenerwaard* (H.E.K. 15, 3).

Overige bronnen

Archis II
www.ahn.nl/viewer
www.bodemloket.nl
www.geschiedenisvanzuidholland.nl
www.google.nl/maps
www.kich.nl
www.nieuwsbank.nl
www.watwaswaar.nl
<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=chs>

Afbeeldingenlijst

Afb. 1: Luchtfoto van het plangebied. (Bron: Google Earth)

Afb. 2: Toekomstige inrichting van het plangebied. (Bron: Verstoep Bouwkundigen)

Afb. 3: Het plangebied (blauw kader) op de geomorfologische kaart. (Bron: Archis 2)

Afb. 4: Uitsnede uit de kaart van Leupenius uit 1696. De kaart is zuidgericht. Het plangebied bevindt zich ongeveer ter plaatse van de rode cirkel. (Bron: www.watwaswaar.nl)

Afb. 5: Links de kadastrale kaart 1811-1832 (www.watwaswaar.nl) en rechts een historische kaart uit circa 1900 (www.kich.nl). De pijl geeft de vermoedelijke ligging van het plangebied aan. De kaarten zijn op het noorden georiënteerd.

Afb. 6: Boorpuntenkaart (zie bijlage 4 voor een grotere weergave).

BIJLAGEN

Bijlage 1: Huidige en toekomstige inrichting van het plangebied

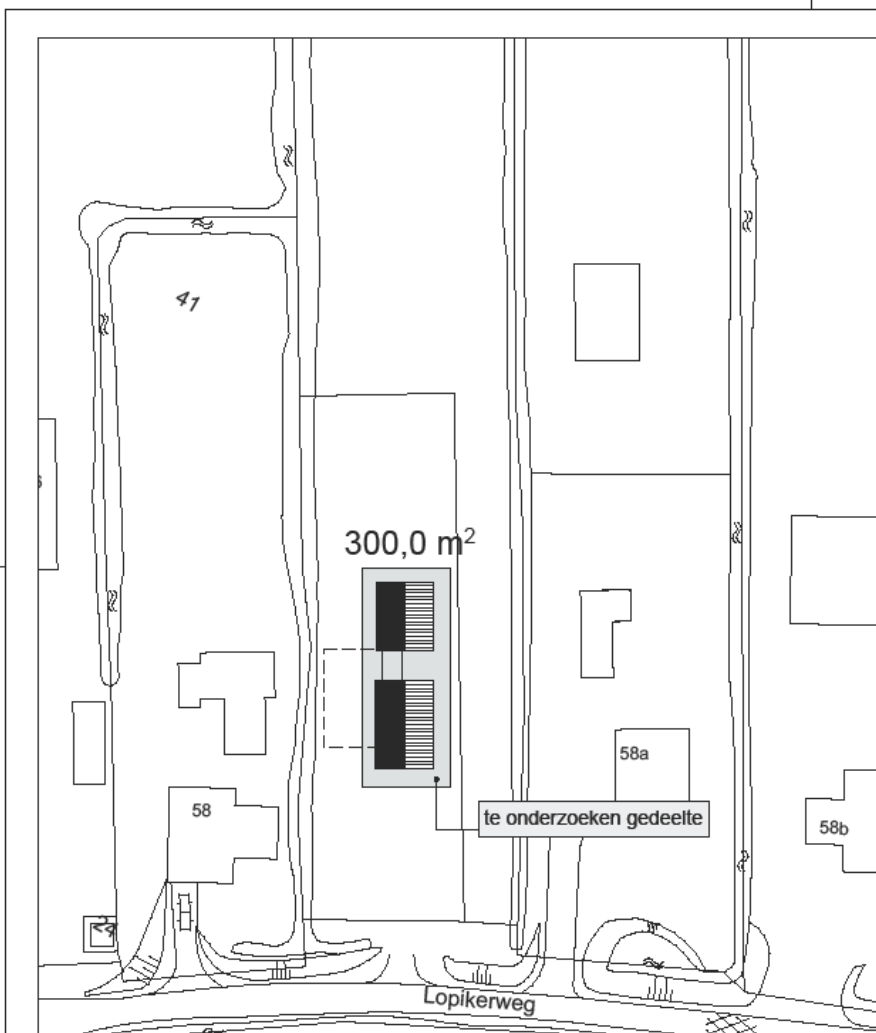
Bijlage 2: IKAW, monumenten en waarnemingen (bron: Archis II)

Bijlage 3: Archeologisch verwachting volgens de CHS

Bijlage 4: Boorpuntenkaart

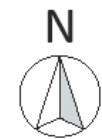
Bijlage 5: Boorstaten

Bijlage 1: Huidige en toekomstige inrichting van het plangebied

SITUATIE 1:500

Lopikerweg 58 01
 2871 AW Schoonhoven
 Sectie: G, nummer: 60
 Kadastrale gemeente: Schoonhoven

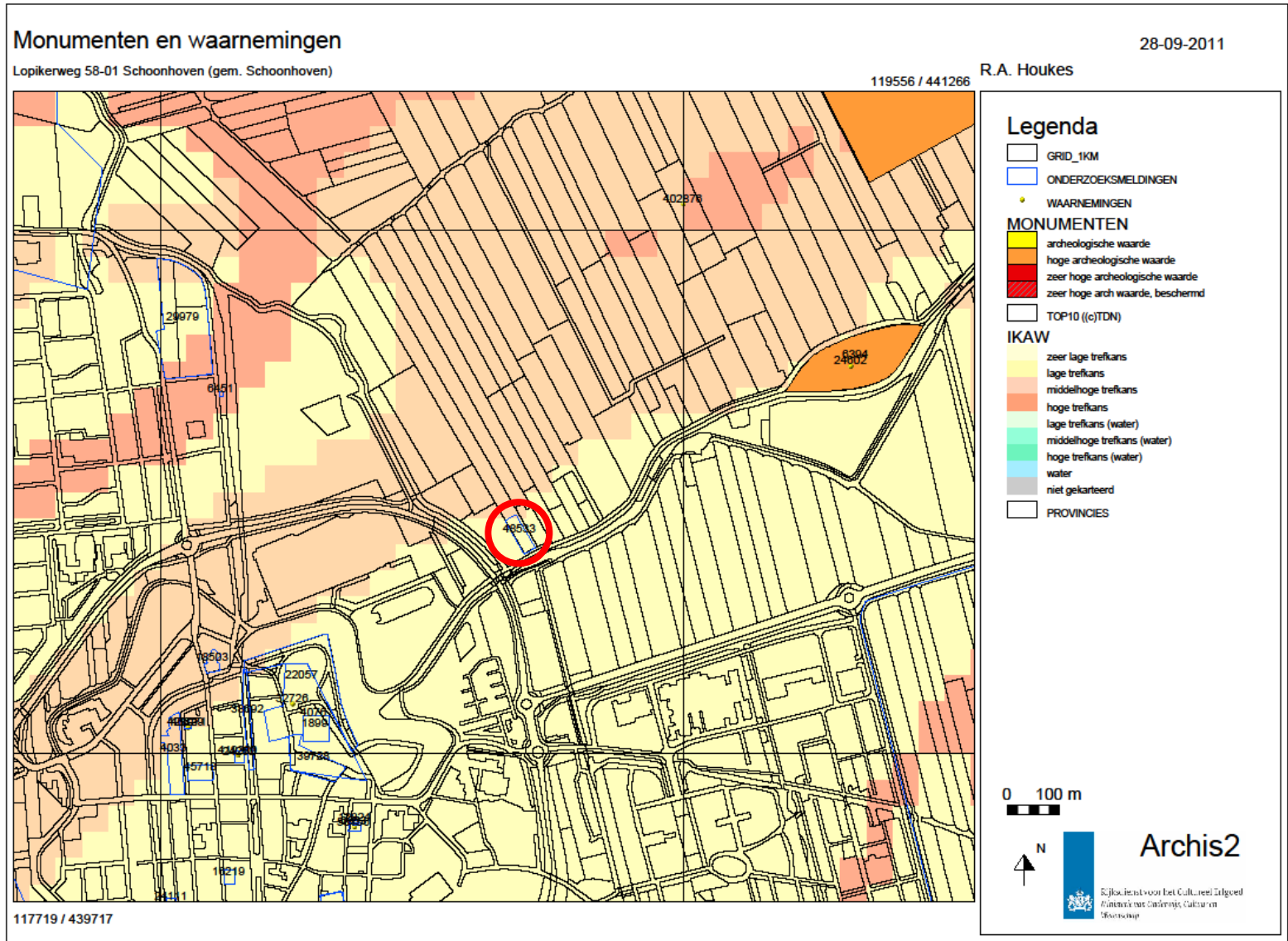
Projectnummer **2140**
 Project **Nieuwbouw woning
 Lopikerweg 58 01
 Schoonhoven**
 Opdrachtgever **F. Streng
 Provincialeweg 4
 2861 GS Bergambacht**

Tekening **SI-01**
 Omschrijving **Situatietekening**
 Schaal **1:500**
 Datum **08-07-2011** GvN
 Gewijzigd (A)
 (B)
 (C)
 (D)
 (E)
 (F)
 (G)
 (H)

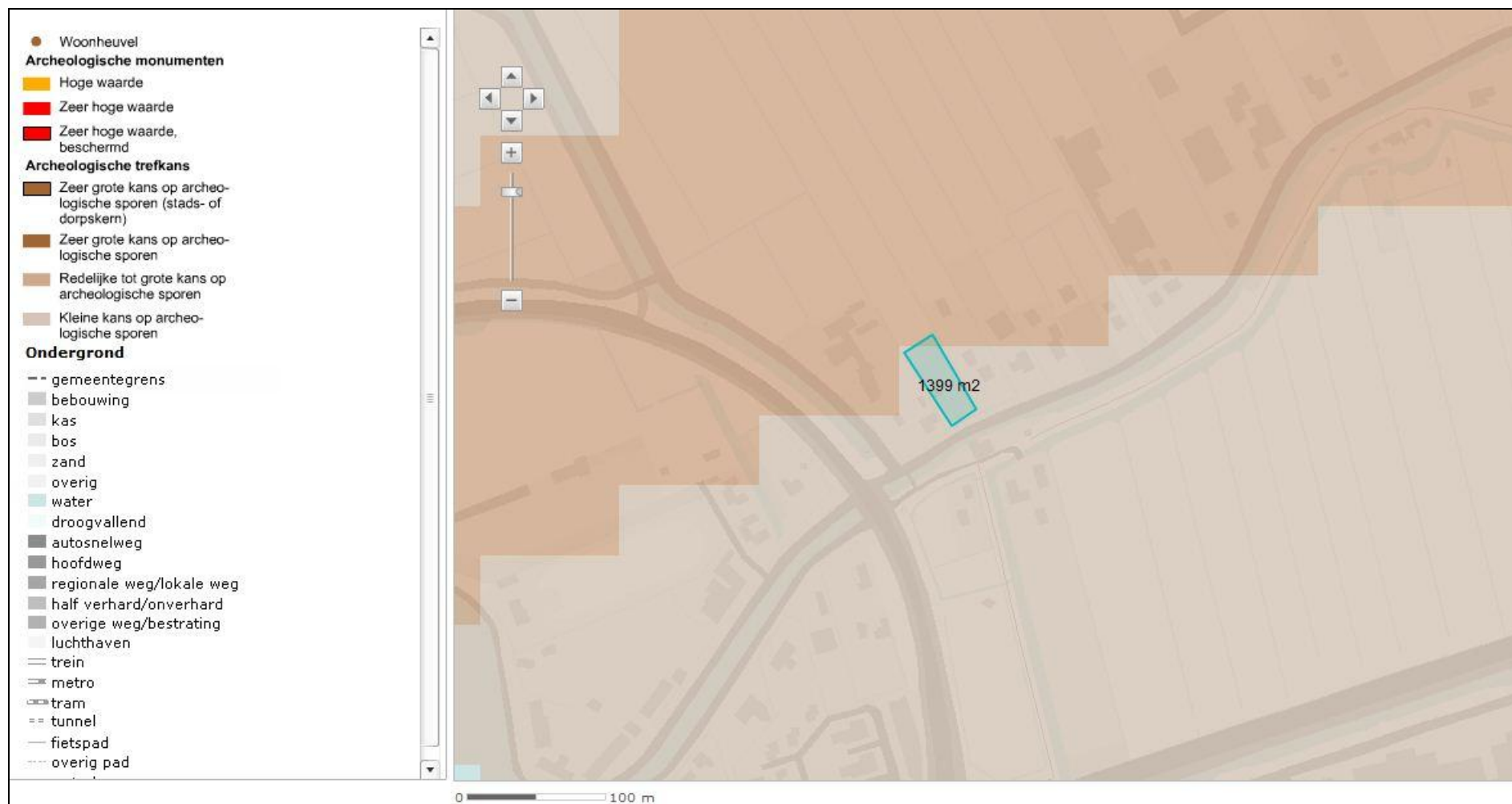
Vrouwenmantel 3 | Postbus 48 | 2870 AA Schoonhoven | t 0182 - 32 01 11 | f 0182 - 32 01 12 | info@verstoep.nl | www.verstoep.nl

* Naar de onderliggende rechtsaansprakelijkheid zijn de voorwaarden van toepassing zoals genoemd in de 2008 2005
 - Deze tekening is afgeleid van Verstoep bouwtekeningen. Zonder schriftelijke toestemming mag deze niet worden gereproduceerd, gebruikt of de inhoud ervan ter beschikking van derden worden gebracht.

Bijlage 3: Archeologisch verwachting volgens de CHS

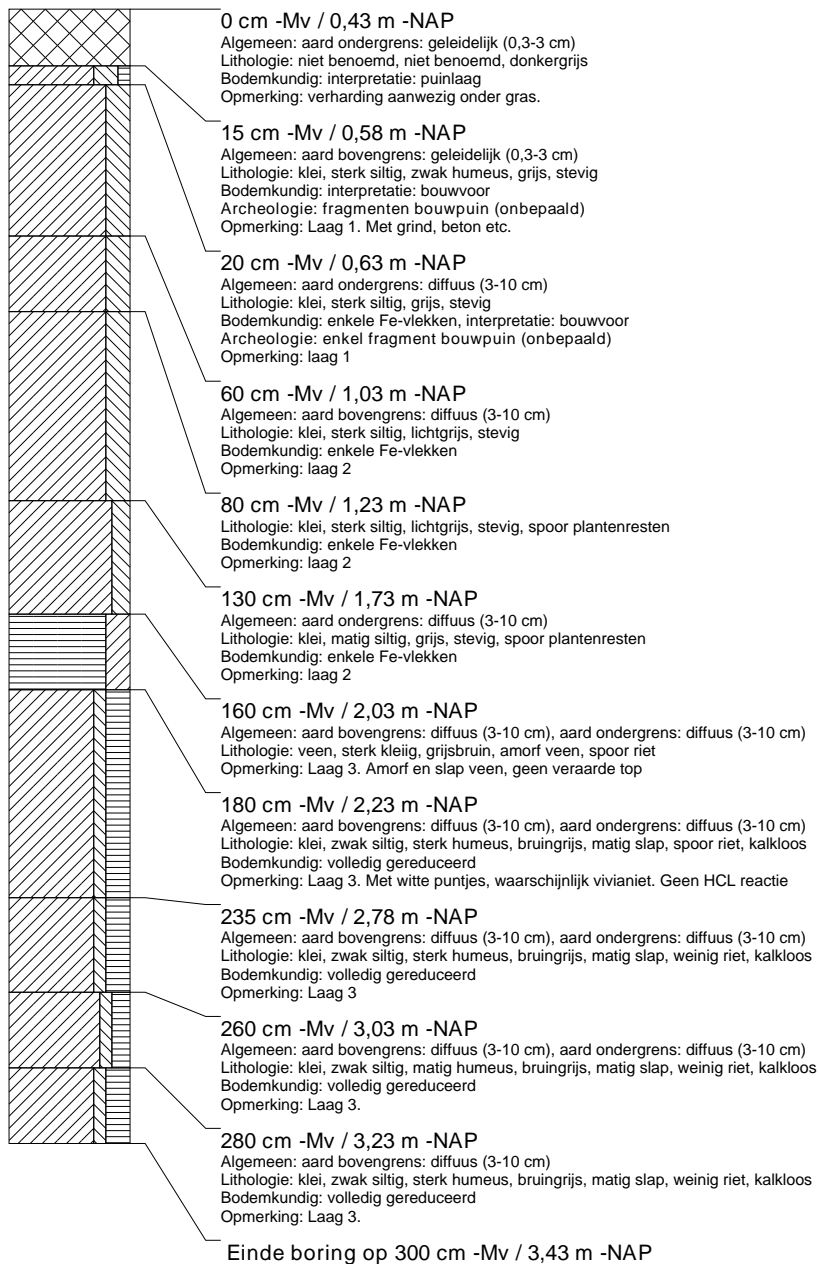
Bijlage 4: Boorpuntenkaart

boring: 6020-1

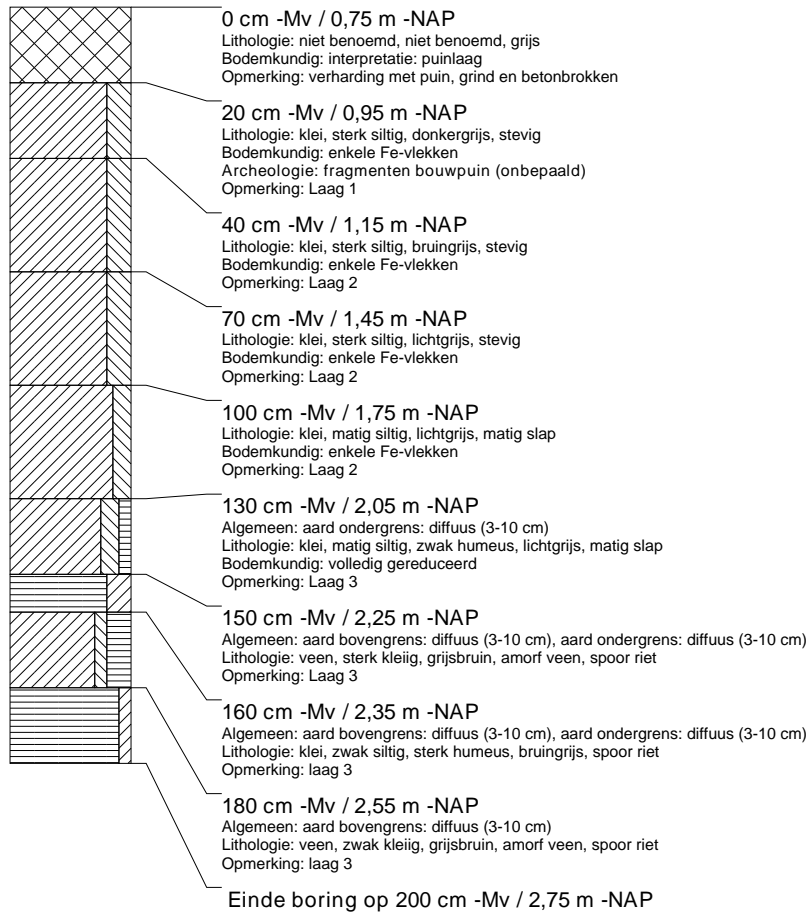
beschrijver: RH, datum: 29-9-2011, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38B, hoogte: -0,43, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Schoonhoven, plaatsnaam: Schoonhoven, opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen, uitvoerder: Hazenberg Archeologie, opmerking: laag bouwpuin als verharding aanwezig, daarop weer gras

boring: 6020-2

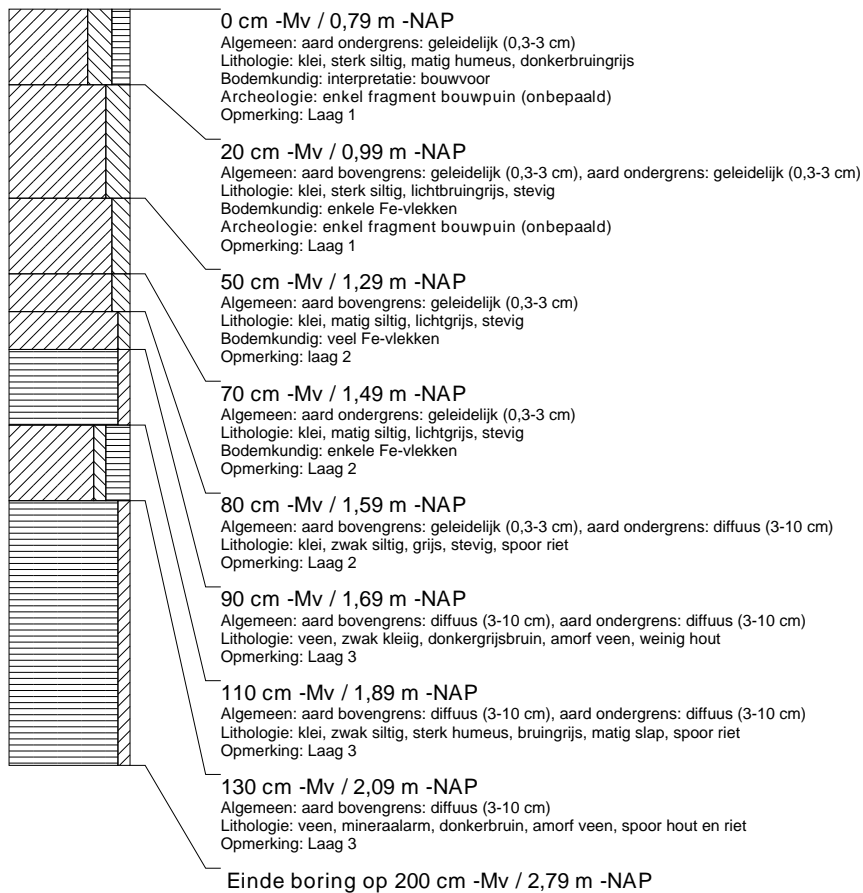
beschrijver: RH, datum: 29-9-2011, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38B, hoogte: -0,75, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Schoonhoven, plaatsnaam: Schoonhoven, opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen, uitvoerder: Hazenberg Archeologie, opmerking: laag bouwpuin als verharding aanwezig, daarop weer gras

boring: 6020-3

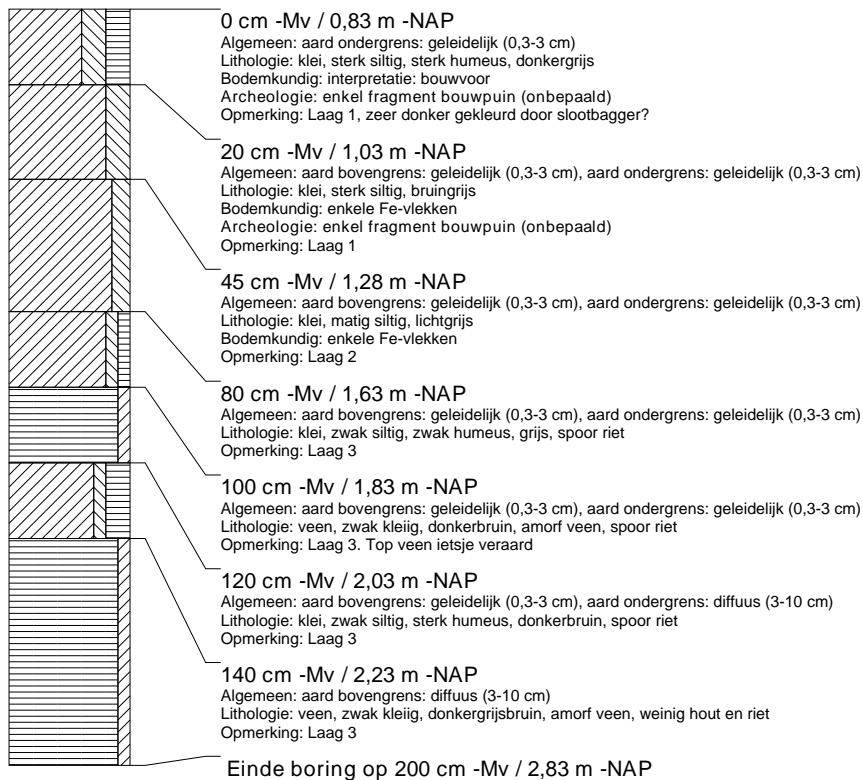
beschrijver: RH, datum: 29-9-2011, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38B, hoogte: -0,79, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Schoonhoven, plaatsnaam: Schoonhoven, opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen, uitvoerder: Hazenberg Archeologie

boring: 6020-4

beschrijver: RH, datum: 29-9-2011, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38B, hoogte: -0,83, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Schoonhoven, plaatsnaam: Schoonhoven, opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen, uitvoerder: Hazenberg Archeologie

boring: 6020-5

beschrijver: RH, datum: 29-9-2011, X: 0,00, Y: 0,00, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 38B, hoogte: -0,77, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Schoonhoven, plaatsnaam: Schoonhoven, opdrachtgever: Verstoep Bouwkundigen, uitvoerder: Hazenberg Archeologie

